

Skriftlig fremsættelse af forslag.

Undervisningsministeren (*Helge Larsen*): Jeg tillader mig herved at fremsætte forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen. (Revision af lærermangelsloven). Ved forslaget indarbejdes i folkeskoleloven nogle bestemmelser, der hidtil har været fastsat i en særlig lov — loven om foranstaltninger mod lærermangelen i folkeskolen. Den første lov herom var lov nr. 77 af 1. marts 1962, der blev forelagt til revision og forlænget ved lovene nr. 192 af 26. maj 1965 og nr. 204 af 31. maj 1968. I henhold til sidstnævnte lov skal forslag om revision af loven fremsættes i folketingsåret 1970-71.

Ved lovforslaget søges nogle af de gældende bestemmelser om foranstaltninger mod lærermangelen opretholdt, men overført til folkeskoleloven, således at den særlige lærermangelslov samtidig ophæves. Bemyndigelsesbestemmelsen i lærermangelslovens § 1 om forhøjede maksima for elevtallet i klasserne foreslås ved en ny affattelse af folkeskolelovens § 12 opretholdt uden forlængelse, og bemyndigelsesbestemmelsen i lærermangelslovens § 3 om begrænsning af antallet af lærerkræfter ved skolerne foreslås ved indsættelse af en ny § 63 a i folkeskoleloven forlænget for 2 år, hvorimod bemyndigelsesbestemmelsen i lovens § 2 om begrænsning af det ugentlige antal undervisningstimer samt revisionsbestemmelsen i § 4 ikke foreslås opretholdt.

Siden lærermangelsloven blev revideret i 1968, er der ved cirkulærer for skoleårene 1969-70 og 1970-71 indført visse lempelser i reglerne om højeste antal lærerkræfter ved skolerne og om børnetallet i klasserne, og forskellen mellem antallet af normerede og antallet af besatte lærerstillinger har i 1968-69 udgjort ca. 1.000 (ekskl. København) og i 1969-70 ca. 1.500 (inkl. København) og udgør efter foreløbige opgørelser i indeværende skoleår ca. 2.500. Trods den betydelige forøgelse af antallet af dimittender fra seminarierne (fra godt 1.800 i 1961 til ca. 3.500 i 1969 og 1970) er der således, særlig i det sidste år, sket en stigning i antallet af ubesatte normerede stillinger, hvilket navnlig må tilskrives en stigning i det samlede elevtal på godt 9.000 elever i forhold til skoleåret 1969-70, en nedgang i de gennemsnitlige klassekvotienter på næsten alle klasse-

trin samt den udvidelse af adgangen til at arbejde med deletimer, som blev hjemlet ved ændringen af folkeskoleloven i 1970. Den adgang, der ved læreruddannelsesloven af 1966 blev indført til at lade en lærers deltagelse i videre uddannelse indgå i det pligtige timetal, og den nye tjenestemandsløvs adgang til pensionering tidligere end under tjenestemandsløven af 1958 har ligeledes medvirket til stigningen i lærermangelen.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til velvillig behandling i det høje ting.

Endvidere tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om ændring af lov om handelshøjskoler.

Da den nugældende lov om handelshøjskoler blev vedtaget i 1965, stod vi kun ved begyndelsen af den store udvikling af tilgangen til de højere uddannelser, som vi siden har oplevet, og der var dengang ingen, der talte helt konkret om uddannelsesintegration i universitetscentre.

I hvert fald blev lovens bestemmelser affattet således, at handelshøjskolerne i København og Århus fik forskningsmæssig og undervisningsmæssig eneret på erhvervsøkonomiske og erhvervsproglige fagområder. Ved handelshøjskoleafdelingerne måtte der kun placeres erhvervsøkonomiske specialstudier og korrespondentstudier.

I de senere års debat om de højere og videregående uddannelser og i den lovgivning, som er blevet gennemført på området, er der i hvert fald to tendenser, der er kommet klart frem: ønsket om en geografisk spredning af uddannelses tilbuddet ud over landet og ønsket om en integration af uddannelserne i universitetscentre. Jeg behøver i denne forbindelse blot at minde om den i sidste samling vedtagne lov om Københavns universitets placering og universitetscentre.

Et tredje, ofte fremsat ønske har været at øge tilbuddet af korterevarende højere og videregående uddannelser.

Med forelæggelsen af dette lovforslag imødekommes disse ønsker, for så vidt angår i første række den almene erhvervsøkonomiske uddannelse og på længere sigt de øvrige handelshøjskoleuddannelser.

Der har gennem de seneste år været en stærk stigning i tilgangen til den almene